

INSPIRATIONSPUNKTER

[KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

Samråd i ERU den 10. april 2014 – Spørgsmål Æ stillet efter ønske fra Hans Chr. Schmidt (V).

- Tak for invitationen til at komme herover i udvalget.
- Udvalget har stillet mig et spørgsmål, der vedrører pengeinstitutters og realkreditinstitutters begrænsninger og muligheder med eksisterende og planlagte tilsynsdiamanter i forhold til fleksible lån til særligt yderområderne.

Ad spørgsmål Æ:

Vil ministeren redegøre for, hvilke begrænsninger og muligheder pengeinstitutter og realkreditinstitutter har med eksisterende og planlagte tilsynsdiamanter i forhold til fleksible lån – herunder særligt mulighederne for at tage hensyn til særlige forhold i yderområderne?

Om udlån i yderområder generelt

- Når vi hører, at boligmarkedet har det bedre – at priserne og aktiviteten stiger – er det korrekt for nogle områder. For andre områder forholder det sig lige omvendt: Priserne og aktiviteten falder.
- Lad mig gentage, hvad jeg har sagt flere gange i forskellige sammenhænge: Jeg forventer, at realkredit- og pengeinstitutter laver en reel vurdering i hver enkelt sag. Det går ikke, hvis potentielle boligkøbere afvises per automatik,

hvis de ønsker at låne til en bolig uden for de større byer. Det er ødelæggende for lokalsamfundet.

- Jeg har forstået på realkredit- og pengeinstitutsektoren, at der lånes ud i alle egne af landet og vigtigst, at der ikke diskrimineres efter postnummer. Det går jeg ud fra er korrekt.
- Når det er sagt, anerkender jeg, at det er sværere at låne ud til en bolig i områder, hvor der er større usikkerhed om pantets værdi.
- Grundlaget for, at der kan lånes ud, er at beskæftigelsen øges, og at erhvervsudviklingen forbedres. Det vender jeg tilbage til.

Tilsynsdiamant generelt

- Jeg kan generelt oplyse, at en tilsynsdiamant består af en række pejlemærker for, hvad der som udgangspunkt må anses for at være et kreditinstitut med forhøjet risiko.
- Udvalget har spurgt ind til den eksisterende tilsynsdiamante for pengeinstitutter og den kommende tilsynsdiamant for realkreditinstitutter.
- Formålet med en tilsynsdiamant er at fokusere på holdbarheden af de finansielle virksomheders forretningsmodeller og at fremme den finansielle stabilitet.

- Dette gøres ved, at der i tilsynsdiamanten fastlægges nogle overordnede grænseværdier, der på den ene side skal søge at modvirke overdreven risikotagning og på den anden side skal gøre det muligt for sunde institutter at drive en rentabel virksomhed og samtidig yde lån til virksomheders og husholdningers kreditværdige projekter.
- Når tilsynsdiamantens grænseværdier overskrides, vil Finanstilsynet påbegynde en dialog med instituttet herom og foretage eventuelle tilsynsreaktioner. I første omgang vil der, afhængigt af overskridelsens omfang og karakter, være tale om en skærpet overvågning. I sidste ende, fx ved gentagne overskridelser, kan der blive tale om, at et kreditinstitut underlægges et påbud fra Finanstilsynet.
- En tilsynsdiamant er således et generelt instrument, der med overordnede pejlemærker sigter mod at reducere institutternes risici. En tilsynsdiamant er ikke egnet til at adressere særlige forhold, der gør sig gældende i dele af landet.

Tilsynsdiamant for pengeinstitutter

- I dag har vi en eksisterende tilsynsdiamant for pengeinstitutter.
- Tilsynsdiamanten for pengeinstitutter fastlægger som nævnt på en række udvalgte særlige risikoområder nogle grænseværdier, som det enkelte institut bør ligge inden for.

- Det drejer sig om et mål for store engagementer, der tilsammen højst må udgøre 125 pct. af basiskapitalen. Et mål for udlånsvækst, der skal holdes under 20 pct. fra år til år. Et mål for fundingstruktur, der foreskriver, at den stabile funding skal være større end udlånet. Et mål for eksponering på ejendomsengagementer, der betyder, at ejendomsudlån som andel af samlet udlån skal holdes under 25 pct. Og endelig er der et mål for likviditetsoverdækning, der skal være større end 50 pct.
- Ingen af disse målepunkter vedrører særligt udlån i yderområder eller har oplagt betydning for de grundlæggende udfordringer i yderområderne.

Tilsynsdiamant for realkreditinstitutter

- I forlængelse af en anbefaling fra Rangvid-udvalget arbejder Finanstilsynet endvidere på at formulere en tilsynsdiamant for realkreditinstitutter.
- Da arbejdet med tilsynsdiamanten fortsat pågår, har jeg endnu ikke kendskab til den konkrete udformning af en tilsynsdiamant for realkreditinstitutterne.
- De særlige problemstillinger i yderområderne forekommer ikke naturligt relateret til en særlig udformning af et tilsynsværktøj som tilsynsdiamanten for realkreditinstitutter, der skal begrænse overdreven risikotagning.

Afslutning

- Som sagt er jeg helt opmærksom på, at boligmarkedet i nogle områder af landet har det skidt. At priserne falder, og omsætningen er lav.
- Jeg anerkender, at det er vanskeligere for realkreditinstitutterne at låne ud i disse områder. Det er det fordi, der er større usikkerhed om pantets værdi.
- Det er imidlertid helt centralt, at vi ikke risikerer at undergrave tilliden til realkreditsystemet. Et system, der gennem mere end 200 år har tjent os godt, netop fordi der har været stor tillid til de udstedte obligationer.
- Vi arbejder løbende på at bevare tilliden til vores realkreditsystem. Vi har blandt andet gennemført lovgivning med et bredt flertal i Folketinget, der håndterer realkreditinstitutternes refinansieringsrisiko. Loven er blevet godt modtaget af blandt andre ratingbureauer. Moody's har som direkte konsekvens af loven sænket sine krav til Nordea Kredit.
- Jeg vil ikke være med til at slække på regler i det finansielle tilsyn eller den finansielle regulering. Det vil svække markedsaktørernes og ratingbureauernes tillid til realkreditsystemet. Det vil blot resultere i højere renter for låntagerne.

- Overordnet set er jeg af den opfattelse, at strukturelle problemstillinger i yderområderne skal håndteres ved politiske tiltag, der forbedrer erhvervsudviklingen og øger beskæftigelsen.
- Regeringen arbejder på at styrke væksten herhjemme.
- De seneste år er konkurrenceevnen styrket. Regeringen har sænket skatten på arbejde og sænket produktionsrelaterede afgifter og selskabsskattesatsen gradvist til niveauet i Sverige.
- Og i den kommende tid vil der blive taget yderligere skridt for at forbedre erhvervslivets forhold og styrke væksten i Danmark, når det kommende vækststudspil og strategien for Danmark som produktionsland præsenteres.
- Det kommer til at bygge ovenpå de vækstplaner, regeringen allerede har præsenteret - senest vækstplanen for fødevarer, som vi fik en bred politisk aftale på plads om for en uge siden. Den vil bidrage til at udvikle og styrke vores dygtige fødevareerhverv. Det er vigtigt for den økonomiske udvikling i Danmark, ikke mindst i yderområderne.

- Regeringen har med den politiske aftale om vækstplan for fødevarer sikret bedre muligheder for nye investeringer i landbruget, således at erhvervet kan arbejde sig ud af den fastlåste situation, det befinder sig i dag.
- Det gør vi bl.a. ved, at vi afvikler landbrugslovens ejerskabsbarrierer for at tiltrække nye investorer og indfører en mere målrettet miljøregulering.
- En stor andel af fødevarerhvervet er beskæftiget i land- og yderkommuner. Her er det ikke mindst de mindre fødevarereproducenter, der med deres lokale forankring kan bidrage til at skabe vækst, fornyelse og arbejdspladser. Med vækstplanen skaber regeringen bedre muligheder for at nye succesfulde fødevarer virksomheder kommer ind i solide vækstforløb.
- Jeg vil også fremhæve muligheden for at bruge et helårshus som flexbolig. I dag er det sådan, at en boligs status som flexbolig følger ejeren. Ministeren for by, bolig og landdistrikter ser nærmere på muligheden for, at en status som flexbolig kan følge boligen. Det kan være med til at øge interessen for og omsætteligheden af boliger i yderområder.
- Så regeringen har altså stærkt fokus på at understøtte udviklingen i yderområderne.
- Tak for ordet.